

Folketingets Færøudvalg
Christiansborg

Medlem af Folketinget Sjúrdur Skaale (JF) har den 16. november 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 1, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 1:

Kan ministeren kort skitsere grundene til planerne om at anlægge en militær radar på Færøerne?

Svar:

Regeringen ønsker at anvende 1,5 milliarder kroner til en Arktis kapacitetspakke, som har til formål at styrke tilstedeværelsen i Arktis og i Nordatlanten samt sikre bedre overvågning og kommunikation. I den sammenhæng er vi blandt andet ved at se på mulighederne for at opstille en langtrækkende varslingsradar på Færøerne.

Området mellem Island og Storbritannien er strategisk vigtigt. Begrænset radardækning ved Færøerne skaber mulighed for, at militære fly kan flyve uopdaget gennem området. Storbritannien har for nyligt opstillet en radar på Shetlandsøerne for at lukke "radarhullet". Rækkevidden af denne radar er begrænset, og giver ikke den ønskede radardækning over Færøerne. En permanent militær luftrumsovervågning omkring Færøerne vil kunne følge kendte flyvninger og opdage uidentificerede fly, der ikke ønsker at blive opdaget.

Arbejdet med udmøntning af Arktis kapacitetspakken er i fuld gang. I 2021 vil jeg præsentere et regeringsoplæg for forligskredsen. Oplægget skal danne udgangspunkt for vores forhandlinger, der forhåbentligt vil munde ud i en politisk aftale om en styrket indsats i Arktis og Nordatlanten.

Det er afgørende, at Forsvarets indsats ved Grønland og Færøerne sker i tæt samarbejde med begge parter.

Det er vigtigt med færøsk inddragelse i udformningen af de dele af oplægget, der vedrører Færøerne. Og det er vigtigt, at et eventuelt ønske om at opstille en radar på Færøerne bliver baseret på en fælles forståelse mellem Færøerne og Forsvarsministeriet.

Dato: 8. december 2020

Enhed: SFS
Sagsnr.: 2020/008127
Dok.nr.: 168284
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

Derfor har jeg løbende haft dialog – både telefonisk og fysiske møder – med Færøernes landsstyremand for udenrigsanliggender, Jenis av Rana.

Tilsvarende koordination har fundet sted på embedsmandsniveau i den til lejligheden oprettede koordinationsgruppe. Koordinationsgruppen består af højtstående repræsentanter fra det færøske landsstyre, det grønlandske selvstyre og Forsvarsministeriet.

Min dialog om etablering af radaren er med landsstyremand for udenrigsanliggender, Jenis av Rana, og det er naturligt at tilrettelægge den nærmere håndtering af sagen i samarbejde med ham. Vurderer han, at der skal inddrages øvrige myndigheder på Færøerne, så vil jeg lytte til det. Ligesom jeg også gerne mødes med Lagtingets udlandsudvalg, såfremt Jenis av Rana vurderer, det kunne være hensigtsmæssigt. Færøsk presse taler jeg selvsagt gerne med.

De nuværende overvejelser handler om at genetablere en militær varslingsradar på Sornfelli, hvor der tidligere har stået en militær radar og i dag står civile radarer. Der er hermed mulighed for at anvende dele af den eksisterende infrastruktur, hvilket vil kunne give en række etablerings- og driftsmæssige fordele.

Forsvarskommandoen gennemførte i slutningen af august et besøg på Færøerne sammen med repræsentanter fra Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse samt Forsvarets Efterretningstjeneste. Besøget havde til formål at besigtige den eksisterende radarfacilitet på Sornfelli.

Besøget afdækkede blandt andet, at den eksisterende radarfacilitet er godt vedligeholdt, og at det derfor er hensigtsmæssigt at placere en eventuel ny radar på samme sted. Dermed vil man kunne drage fordele af at genanvende den eksisterende infrastruktur.

Det er vigtigt at understrege, at der ikke er truffet beslutning om Arktis-kapacitetspakkens indhold. Heller ikke om en varslingsradar på Færøerne. Det vil i sidste ende være op til forsvarsforligskredsen at tage stilling til, hvad kapacitetspakken skal indeholde.

Dermed er der heller ikke taget beslutning om, hvornår en eventuel radar kan stå færdig. Såfremt det besluttes at etablere en varslingsradar på Færøerne, vil der skulle gennemføres en anskaffelsesproces og herunder et udbud.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse (FES) oplyser, at styrelsen har en rammeaftale for rådgivning i Arktis. Rammeaftalen er i navnlig grad relevant i forhold til eventuelle forureningsundersøgelser og rådgivning vedrørende miljøforhold i øvrigt.

Rådgivningsopgaver, der ikke er omfattet af rammeaftalen, udbydes og færøske rådgivere vil på lige vilkår med andre virksomheder have mulighed for at byde på dem. Det vurderes blandt andet at dreje sig om den byggetekniske rådgivning.

Såfremt det besluttes at etablere en varslingsradar på Færøerne, vil der skulle gennemføres en anskaffelsesproces og herunder et udbud. Den endelige pris vil afhænge af hvilken konkret løsning, der vælges.

Jeg håber selvsagt, at alle konkurrencedygtige virksomheder byder ind på de opgaver, som udbydes under Forsvarsministeriet, også færøske virksomheder.

For så vidt angår skibe kan oplyses, at forsvaret kan anvende de større skibsklasser omkring Færøerne, og hovedsageligt opererer med inspektionsskibene af Thetis-klassen, Knud Rasmussen-klassen og fregatterne. Thetis-klassen forventes udskiftet inden for en 10-15 årig periode.

Som en del af det nuværende forsvarsforlig er det besluttet at opgradere fregatterne af Absalon-klassen til fregatter rettet mod ubåde. Disse fregatter bliver derfor bl.a. udrustet med slæbesonarer, der kan finde ubåde på lang afstand. Denne opgradering er gået i udbud.

Med venlig hilsen

Trine Bramsen